

Memòria del control arqueològic del moviment de terres en les obres del solar del carrer del Pont, 19 (Caldes de Montbui, Vallès Oriental)

González González, Helena

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/legalcode.ca>.

Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia
Departament de Cultura
Generalitat de Catalunya

Us fem entrega de la “Memòria del control arqueològic del moviment de terres en les obres de la parcel·la del carrer del Pont, 19 (Caldes de Montbui, Vallès Oriental)”.

Emplaçament:	Carrer del Pont, 19
Municipi:	Caldes de Montbui
Comarca:	Vallès Oriental
Director tècnic:	Helena González González

Atentament,

Helena González González

SUMARI

	Pàg.
1. Motivacions i objectius de la intervenció.....	1
2. Notícies històriques i intervencions anteriors	1
3. Descripció del lloc i situació.....	2
4. Projecte de la intervenció arqueològica i metodologia emprada.....	3
5. Conclusions finals sobre la intervenció.....	4
6. Bibliografia Consultada.....	5
7. Documentació fotogràfica.....	6
8. Titulació i dades de la direcció.....	7

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA EN EL SOLAR DEL CARRER DEL PONT NÚM 19 DE CALDES DE MONTBUI (VALLÈS ORIENTAL).

Sol·licitants:

Helena González González (arqueòloga)
Manel García Pérez (arquitecte-Promotor)

Caràcter de la intervenció:

Intervenció Preventiva

INFORME DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA.

1.-Motivacions i objectius de la intervenció

La intervenció arqueològica en el solar ha estat motivada per l'imminent actuació urbanística de promoció privada per a la construcció d'un habitatge unifamiliar.

Donat que aquesta actuació es localitza en el casc urbà de la població de Caldes de Montbui, dins el perímetre (encara que marginal) del centre històric, ha justificat la intervenció arqueològica.

La intervenció es basà en un control i seguiment visual de les màquines. Es realitzà una vigilància de les obres de rebaix del terreny.

Aquest seguiment es va realitzar en previsió de què poguessin aparèixer restes arqueològiques a fi de poder valorar aquest impacte i programar les actuacions necessàries per a la salvaguarda i la documentació del possible patrimoni arqueològic existent.

2.- Notícies d'intervencions anteriors i historiogràfiques

No es coneixen intervencions arqueològiques ni notícies històriques que hagin documentat ocupació antiga a l'indret afectat per les obres de construcció.

En aquest sentit val a dir que l'interès arqueològic per la zona es basava, sobretot perquè l'àrea afectada es troba dins del perímetre històric de la població.

A Caldes de Montbui es documenta una ocupació humana des del neolític (4500 – 2200 aC). Hi ha també diversos poblats ibèrics com el de la Torre Roja amb una cronologia

que va des del s V aC fins a mitjans del s I aC moment en què va ser abandonat en un moment amb una forta romanització de la plana.

El nucli urbà de Caldes es vertebrà en època romana degut a l'existència de les aigües termals; els romans ja donaren a aquesta població la categoria d'Aquae Calidae i traçaren la via romana que va de Mataró a Caldes Iluro-Aquae Calidae). És l'estació termal més antiga de Catalunya (s. II aC).

Del s X daten els primers documents que fan referència a la Caldes medieval. L'any 1102 es documenta la muralla que envoltava la vila.

El s. XIII fou un dels més importants per la vila de Caldes, es construeix el pont i ja existeixen els carrers principals que vertebraven el nucli urbà actual: carrer del Pont, Santa Susanna, del Forn, Sant Pere,..., en aquest segle el call jueu de Caldes és un dels de més prestigi de Catalunya.

El rei Pere III estableix a Caldes els Usos i Costums de Barcelona en el segle XIV, es construeix l'antic Hospital i s'amplia el traçat de la muralla. Caldes es converteix en la seu dels veguers del Vallès.

La vila continuà creixent fins el segle XVIII que es veurà afectada per la desfeta de 1714, posteriorment per la guerra del francès, i al 1848 per les guerres carlistes.

A principis del segle XIX Caldes comença a recuperar-se i es facilitarà el desenvolupament industrial degut a l'aparició dels primers balnearis, a l'arribada dels ferrocarril, i la qualitat del granit de les canteres del municipi (amb aquesta pedra granítica es feien llambordes que varen pavimentar moltes ciutats catalanes)

3.- Descripció del lloc i situació.

El parcel·la es troba al N-W del casc urbà del municipi de Caldes de Montbui, a la comarca del Vallès Oriental. Consta d'una superfície total de 116,11 m². La seva ubicació és al carrer del Pont número 19 dins del casc antic i molt a prop de la Plaça de la Font del Lleó on es troben les termes romanes i els balnearis. Es tracta d'una zona de gran interès històric.

L'àrea afectada pels treballs és plana i dona per la part posterior a la riera de Caldes amb un important desnivell vertical. Fins a l'actualitat aquesta parcel·la ha estat ocupada per una casa.

L'accés es pot fer bé caminant (pel casc antic des de la placa de la Font del Lleó) o bé en cotxe. Cal tenir en compte que el centre urbà de Caldes de Montbui és peatonal i és el carrer del Pont un dels carrers que el circumval·len amb el carrer Major.

El carrer del Pont és estret paral·lel a la riera de Caldes seguint els eixos NW-SE i és d'una única direcció (vers la plaça de la Font del Lleó). Les edificacions d'aquest carrer són construccions velles.

Coordenades UTM

X	430658.00
Y	4609352.00
Z	203

Característiques geològiques i geomorfològiques

La parcel·la estudiada es situa sobre material granític que pertany al batòlit de la Serralada Pre-Litoral Catalana. Els materials granítics corresponen a granodiorites homogènies de textura granuda i gra mig, recoberts per sauló (producte de la seva alteració), i per una capa de sediments quaternaris d'escassa potència formada per argiles, sorres i graves.

La litologia dels materials observats són de graves amb força sorra i una mica de llim de tonalitat marró.

A nivell geomorfològic la parcel·la es troba situada en una terrassa fluvial de la Riera de Caldes, al damunt d'un talús força important.

4.- Projecte de la intervenció arqueològica.

Programació de la intervenció arqueològica i metodologia emprada.

El control de les obres va consistir en un seguiment constant de les màquines excavadores, amb l'observació visual de tots els moviments de terra i rebaixos efectuats dins la zona afectada per les obres.

Tot i els resultats negatius del seguiment es documentaren fotogràficament els perfils excavats a fi de documentar l'absència de material arqueològic de la zona intervinguda.

Dels 116,11 m² de superfície hàbil la intervenció s'ha realitzat sobre la seva totalitat. Els treballs d'excavació es localitzen al sector nord de la parcel·la, deixant l'espai sud sense construir. Les sabates de fonamentació varen ser de 0,80 m de profunditat com a màxim.

Interpretacions de la intervenció

L'estratigrafia observada és la corresponent al subsòl de la zona : nivell d'ocupació contemporani, sauló de textura sorrenca poc compactada i per últim sauló compactat.

Durant el seguiment dels moviments de terres no es va documentar cap resta arqueològica.

5.- Conclusions finals sobre la intervenció.

La prospecció visual i el seguiment de l'extracció de terres practicats al solar afectat per les obres de construcció d'un habitat han donat resultats negatius pel que fa a la presència de restes arqueològiques. Així, s'ha pogut constatar que per sota dels nivell d'ocupació contemporanis corresponents a l'antiga edificació apareix directament el subsòl natural sense la presència de material arqueològic.

La repercussió de l'obra, i dels rebaixos per la construcció de l'habitatge unifamiliar que es preveu, vers els indicis arqueològics, és nul·la.

6.- Bibliografia Consultada.

VVAA. Història termal de Caldes de Montbui. Caldes de Montbui: Ajuntament, 2002.

BALLART, J. Resum de la història de Caldes de Montbui. Caldes de Montbui: ajuntament de Caldes de Montbui, 1984

PÉREZ, P., TENAS, M., "Darreres intervencions arqueològiques al Vallès Oriental", *Lauro*, 2, 1991, 21-24.

BARBERA i FARRAS, J., "Formació i desenvolupament de la cultura ibèrica al Vallès", *Limes*, O, 1990, pàg.:44-51.

SANMARTI, J., "Els jaciments de la vall mitjana de la Riera de Caldes", *Gala*, 2, 1993, pàg.:159-207.

FOLCH i SOLE, J., MENÉNDEZ i PABLO, X., MIRO i ALAIX, C., PUCHE, J. M., REVILLA i CUBERO, E., SORRIBES, E., "El poblat ibèric de la Torre Roja i el conjunt termal de Caldes de Montbui (Vallès Occidental)", *Tibuna d'Arqueologia*, 1987-1988, Barcelona, 1988, pàg.:153-162.

IGEOTENES, S.L. *Estudi geotècnic*; Informe 1, expedient: 0646/04.

7.- Documentació fotogràfica.

1.- Vista des del Pont

2.- Inici obres

3.- paret

4.- tall sabata fonamentació

5.- Tall sabata fonamentació

6.- Tall salbata fonamentació

7.- Vista fonaments des del carrer del Pont

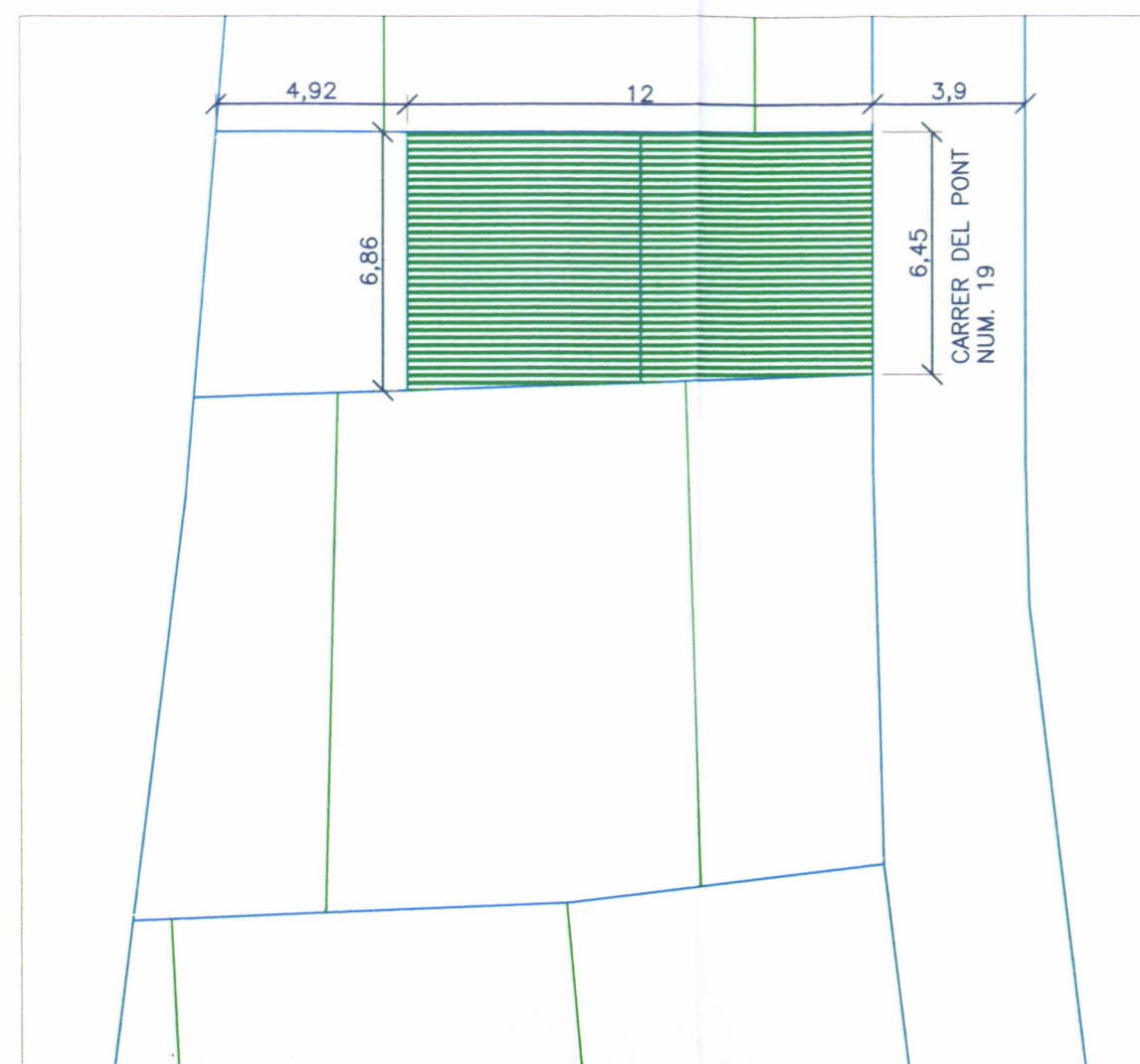
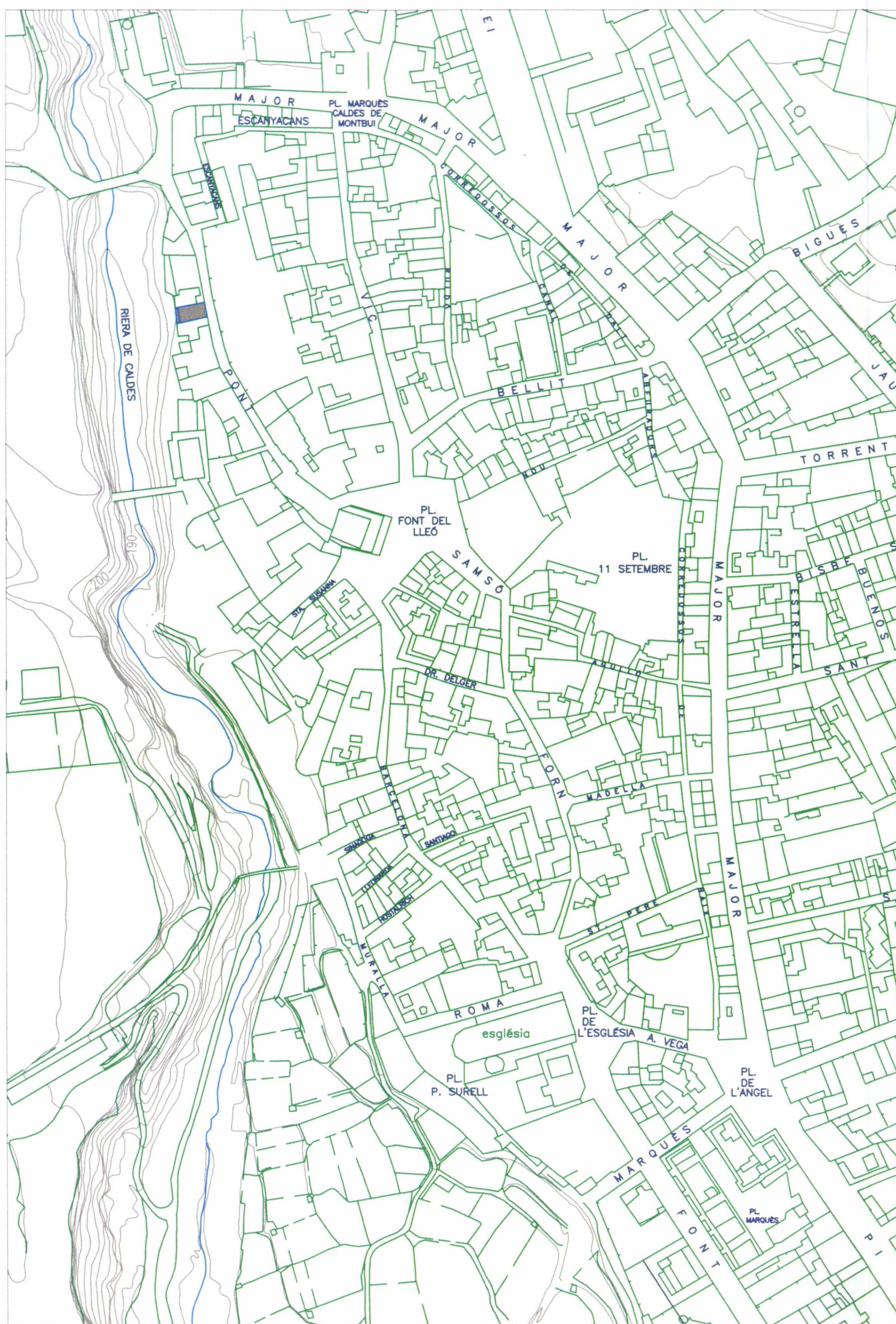
8.- Vista fonaments des de l'interior de la parcel·la

8.- Titulació i dades de la direcció.

L'arqueòloga, Helena González González, amb NIF 46.052.146-M i domicili a la carretera de la Pobla s/n, 17773 Pontós-Alt Empordà, portà la direcció de la intervenció arqueològica de la parcel·la del carrer del Pont, núm. 19 a Caldes de Montbui- Vallès Oriental.

Llicenciada en Filosofia i Lletres, secció Història per la Universitat Autònoma de Barcelona i col·legiada en el Col·legi Oficial de Doctors i llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya amb el número 34.190.

Acredita la titulació i experiència professional necessària per a realitzar les tasques de control, coordinació i de treball de camp que comporta la direcció d'una intervenció arqueològica.

 EMPLAÇAMENT
Esc. 1/200

CARACTERÍSTIQUES URBANÍSTIQUES
Pla Especial del Casc Antic (11a)

	PLANEJAMENT	PROJECTE
Profunditat edificable	12,00 m	12,00 m
Alçada reguladora màxima	11,00 m (PB+2P)	<11,00 m (PB+2P)
Alçada lliure planta baixa	3,00 m	3,00 m
Alçada lliure plantes pis	2,50 m	2,60 m
Pendent de coberta	20-30%	30%

PROJECTE BÀSIC I D'EXECUCIÓ D'HABITATGE UNIFAMILIAR
ENTRE MITGERES, A SITUAR AL CARRER DEL PONT
NÚMERO 19 DEL CASC URBA DE CALDES DE MONTBUI
(BARCELONA)

477

 SITUACIÓ
Esc. 1/2.000

Josep Manel Garcia i Perez (arq.)
Marta Serrano i Vila (arq.)

PROPIETAT: Josep Puiguet Subirana

Esc. 1/2.000 i 1/200 Setembre 2.003

SITUACIÓ I EMLAÇAMENT 01

garpe@coac.net Tel: 938651446 C/General Padrós, 15.- 08140 Caldes de Montbui (BCN)